مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندۀ مضمون میباشد، عقیدۀ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

یونس نگاه ۲۰۲۵ / ۰۷ / ۲۴

کارگران معادن زغال سنگ افغانستان

دو روز پیش ۵۹ کارگر در معدن زغال سنگ کرکر، در انفجاری کشته و زخمی شدند. در خبرها آمده است که ۲۶ تن از این کارگران در ساحه انفجار جان داده‌اند و ۳۳ تن دیگر زخمی شده‌اند. یادشان گرامی باد.

کارگران معادن افغانستان در شرایط بسیار سخت و معاش خیلی کم کار می‌کنند. آنان اکثرا مردان جوان، نوجوان و میان‌سالان بسیار توانا و زحمت‌کش‌اند. در میان‌شان پیرمردان خمیده نیز هستند که آخرین انرژی تن خسته خود را صرف می‌کنند تا لقمه نانی برای خود و خانواده بدست آورند.

خوشبختانه مدت چند ماه با کارگران معادن زغال سنگ کار و زندگی کرده‌ام و حدود دو سال نیز در شغل اداری با آنان سروکار داشته‌ام. با کارگران معدن زغال سنگ کرکر نیز مدتی نشست و برخاست داشته‌ام. از این‌رو خبر مرگ کارگران معادن برایم تازه نیست و تجربه نزدیک از آن دارم.

در مدتی که کارگر معدن زغال سنگ بودم، سه نفر در یک محل کار می‌کردیم. یکی کلنگ می‌زد، دومی دهان بوجی را می‌گرفت و سومی زغال را به بوجی می‌ریخت و دو تن آخری بوجی‌ها را به کراچی هم بار می‌کردند.

کلنگ‌زن ما مردی ۵۵ تا ۶۰ ساله بود. یادم است پوست بدن‌اش از لاغری و پیری کشال شده بود ولی با آن تن لاغر چنان استوار و دوامدار کلنگ می‌زد که من به پایش نمی‌رسیدم. چند سال بعد شنیدم که او در آن معدن هنگام کلنگ‌زدن زیر سنگ شده و جان داده است.

چاشت نان خشک و چای شیرین می‌خوردیم و بیشتر شب‌ها شوروای گوشت یا شوروای حبوبات می خوردیم. صبح‌ها نیز نان خشک و چای داشتیم. میوه و سبزی نمی‌خوردیم. حمام و اتاق خواب مناسب نداشتیم و بیمه نیز نبودیم.

مرگ کارگران در معادن زغال سنگ افغانستان و پاکستان با سکوت و بدون دعوا و جنجال حقوقی پایان می‌یابد. خانواده‌های کارگران در بی‌صدایی و گمنامی عزا می‌گیرند و عزیز نان‌آور خود را به‌خاک می‌سپارند. گاهی تن کارگر به خانواده نمی‌رسد و در «ملک مسافری» دفن می‌شود.

معمولا مرگ کارگر معدن گرسنگی مطلق خانواده را در پی دارد. از این‌رو هم کارگر در آخرین لحظات زندگی به نان بازماندگان می‌اندیشد و هم بازماندگان در روزهای عزاداری برای عزیز از دست رفته و بی‌پناهی خود یک‌جا می‌گریند.

این کارگران عضو اتحادیه‌های کارگری نیستند، از حداقل حمایت‌های دولتی و شرکتی محروم‌اند، و در خلای کامل قانونی و حقوقی جان می‌دهند. از این‌رو مرگ آنان خلای بزرگی در خانوده‌ها به‌جا می‌گذارد.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په خیر و لولئ

قربانی اصلی فاجعه کرکر تنها آن ۵۹ تن نبوده‌اند. ۲۶ کارگری که جان داده‌اند دیگر مجبور نیستند هر روز خسته و گرسنه از خواب برخیزند، تمام روز با گرسنگی و نگرانی بتپند و شب با تشویش معاش بخوابند. چند صد تنی که نان‌آور از دست داده‌اند، بار اصلی فاجعه را به‌دوش می‌کشند.

چند پولی که به نام اکرامیه به خانواده‌های کارگران قربانی داده می‌شود، بخشی از مصارف تدفین و فاتحه را پوره می‌کند، و سر از روزی که گلم فاتحه جمع می‌شود غم نان و بی‌پناهی بازماندگان را از هر سو به چنگ می‌گیرد.

بر اساس قاعده نانوشته در معادنی چون کرکر، وقتی کارگری کشته یا زخمی می‌شود، بزرگ‌ترین امتیاز به خانواده او پذیرش برادر یا فرزندش در معدن است. گاهی پسری را که هنوز ریش و بروت نکشیده به جای پدر «استخدام» می‌کنند، و او باری را که پدرش را از پا درآورده به‌دوش می‌گیرد. خانواده‌اش ظاهرا تسلی می‌یابند و از این‌که قربانی دیگری دم دست داشته‌اند تا برای نان در پی پدر برود، احساس داشتگی می‌کنند.

نامرادترین‌ها آنانی‌اند که مرد کاری ندارند تا کراچی‌وانی، مکتب یا دانشگاهش را گذاشته به جای پدر یا برادر به معدن برود، صاحب «وظیفه» شود و آخر هر ماه مبلغ ناچیزی را به خانه بیاورد، در حالی که تمام ماه خانواده در هراس خبر تلخ دیگری به‌سر می‌برند و برای آن‌که مبادا او نیز مثل پدر یا برادرش زیر بار نان جان دهد، دعا می‌کنند.

آرشیف: نو یسنده در پورتال افغان جرمن آنلاین

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ